

FORUM HOSPICJÓW POLSKICH   Nr 14   16.07.2017

KRS 0000289910, Regon 120599343, NIP 6783047971

Konto: Bank Pekao S.A. Nr 97 1240 1431 1111 0010 1863 8924

Adres do przekazania informacji, którą chcemy się podzielić z innymi Hospicjami:

Zarząd FHP ul. Fatimska 17, 31-831 Kraków, tel/fax 12 641 46 59,

e-mail: zarzad@hospicjum.org

Hospicjum jesień 2017 - Konferencje, sympozja, warsztaty

25 - 27 sierpnia 2017 r. Warsztaty dla koordynatorów Wolontariatu Hospicyjnego w Domu – Hospicjum św. Łazarza w Krakowie, ul. Fatimska 17, organizator: Forum hospicjów Polskich przy współudziale TPCh Hospicjum im. św. Łazarza

7 – 8 wrzesień 2017 r. V Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Ku standardom opieki nad pacjentem w śpiączce" Toruń w Hotelu Filmar w Toruniu, ul. Grudziądzka 45, organizator: Fundacja Światło, fundacjaswiatlo@gmail.com

8-9 wrzesień 2017 r. III Konferencja Onkologiczno-Paliatywna im. ks. E. Dutkiewicza SAC „Opieka zintegrowana-hospicyjne drogowskazy”, dedykowana współtwórcy polskiego ruchu hospicyjnego ks. Eugeniuszowi Dutkiewiczowi, którego 15. rocznica śmierci przypada we wrześniu, miejsce: Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku, organizator: Fundacja Hospicyjna zorganizowana, szczegółowy program oraz rejestracja na stronie: <http://www.konferencja-dutkiewicza.pl/>

8 – 10 wrzesień 2017 IX Jesienne Warsztaty Szkoleniowe dla Pielęgniarek Opieki Paliatywnej w Turawie przy ul. Spacerowej 6, organizator: Polskie Towarzystwo Pielęgniarstwa Opieki Paliatywnej i Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej Ziemi Częstochowskiej

15-17 września 2017 r. Konferencja Ogólnopolskiego Forum Pediatrycznej Opieki Paliatywnej w Kazimierzu Dolnym z okazji 10-lecia Ogólnopolskiego Forum Pediatrycznej Opieki Paliatywnej, 20-lecia Lubelskiego Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia

5 października 2017 r. Ogólnopolska Konferencja Patriota, Społecznik, Artysta - Święty Brat Albert Chmielowski Patron roku 2017, godz. 15.00 – 18.00 w Sali Kolumnowej Sejmu ul. Wiejska 1/3 w Warszawie.

6 – 7 październik 2017 r. Konferencja Duchowość Hospicyjna miejsce: Ośrodek Rekolekcyjny Archidiecezji Warszawskiej „DOBRE MIEJSCE” przy UKSW, w Lasku Bielańskim ul. Dewajtis 3 w Warszawie. Organizator: Archidiecezjalny Zespół Domowej Opieki Paliatywnej.

6 - 8 październik 2017 r. IX Ogólnopolska Konferencja Wolontariatu Hospicyjnego „Idźcie i głoscie”, sala Wyższej szkoły Zawodowej bp. Jana Chrapka w Radomiu, organizator: Hospicjum Królowej Apostołów Radomia.

13 – 14 październik 2017 r. X Jubileuszowa konferencja edukacyjna czasopisma "Medycyna Paliatywna w Praktyce", w Gdańsku organizator: VM Media Sp. z o.o. VM Group Sp.k. ul. Świętokrzyska 73, 80–180 Gdańsk, tel.: 58 320 94 94, faks: 58 320 94 60, e-mail: sok@viamedica.pl, www.viamedica.pl, więcej: www.paliatywna.viamedica.pl kontakt: paliatywna@viamedica.pl

17 października 2017 r. III edycja Konferencji Naukowej „Opieka Paliatywna i Hospicyjna – medycyna, humanizm, wolontariat”, organizator Collegium Medium UJ przy współdziałaniu TPCh Hospicjum im. św. Łazarza. Konferencja odbędzie się w Auditorium Maximum UJ przy ul. Krupniczej w Krakowie.

17 – 18 listopad 2017 r. II Forum Medycyny Paliatywnej w Warszawie

25 - 27 sierpnia 2017 r. Warsztaty dla koordynatorów Wolontariatu Hospicyjnego w Domu – Hospicjum św. Łazarza w Krakowie, ul. Fatimska 17, organizator: Forum hospicjów Polskich przy współdziałaniu TPCh Hospicjum im. św. Łazarza. Liczba uczestników: do 30 osób.

Program zajęć

piątek 25 sierpnia 2017 r.

godz. 16.30 – 17.00

godz. 17.00 – Poznajmy się - Przedstawienie działania wolontariuszy w danym Hospicjum

godz. 18.30 – kolacja

godz. 19.00 - Rola wolontariatu w działalności hospicjów – rys historyczny

sobota 26 sierpnia 2017 r.

godz. 8.00 – Msza Św. w Arce Pana

godz. 8.45 – śniadanie

godz. 9.15 - Forum dyskusyjne na temat roli koordynatora w organizacji zespołu wolontariuszy: znajomość prawa, ubezpieczenia, regulaminy, szkolenia, nabór i wprowadzenie nowego wolontariusza, znajomość posługi wolontariusza, ocena.

godz. 11.00 – przerwa kawowa

godz. 11.30 – Forum dyskusyjne na temat roli koordynatora w organizacji zespołu wolontariuszy d.c.

godz. 13.00 – obiad

godz. 14.00 - Pracy wolontariatu w służbie chorym, w administracji i działalności akcyjnej.

godz. 16.00 – przerwa kawowa

godz. 16.30 – Znaczenie wolontariatu w społeczeństwie obywatelskim

godz. 18.30 – Kolacja

niedziela 27 sierpnia 2017 r.

godz. 9.00 - Formacja wolontariatu hospicyjnego

godz. 11.00 – Msza Św. w kaplicy Hospicjum św. Łazarza

godz. 12.30 – Podsumowanie spotkania.

godz. 13.00 - Posiłek

7 – 8 wrzesień 2017 r. V Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Ku standardom opieki nad pacjentem w śpiączce" Toruń w Hotelu Filmar w Toruniu, ul. Grudziądzka 45, organizator: Fundacja Światło, fundacjaswiatlo@gmail.com

Głównym celem konferencji jest wypracowanie standardów opieki, które pozwolą na skuteczniejsze merytoryczne wdrożenie postępowania zwiększającego szansę tej marginalizowanej grupy chorych. Konferencja nie tylko integruje środowisko praktyków opieki zdrowotnej ale i naukowców, których dokonania wyznaczają nowe kierunki działań w stosunku do pacjentów w stanie apalicznym.

Wśród prelegentów konferencji będą lekarze i naukowcy z Holandii, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Francji i Belgii oraz polscy wspaniali wykładowcy z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Politechniki Gdańskiej, Bydgoskiej Szkoły Wyższej.

Tematyka konferencji będzie ściśle związana z diagnozowaniem i stymulacją wielozmysłową stosowaną wobec pacjentów w śpiączce. W czasie konferencji odbędą się również warsztaty z zakresu rehabilitacji, które poprowadzi Profesor Luckhoff z Niemiec.

Poniżej prelegenci konferencji i poruszane przez nich tematy:

- Dr Jan Lavrijsen, Holandia Dr Frieder Lückhoff, Niemcy „Stymulacja bazalna”
- Dr Dorothy Fraser, Wielka Brytania „Praktyczne strategie wykorzystujące technologie o niskim lub zerowym poziomie zaawansowania w celu polepszenia komunikacji między pacjentami, rodzinami i pracownikami służby zdrowia”
- Geraldine Martens, Belgia „Stymulacja mózgu prądem stałym (tDCS)”
- Dr Athena Demertzi, Francja „Zmierzyć (nie)świadomość: od badań naukowych do kliniki i etyki.”
- Dr Davinia Fernandez-Espejo, Wielka Brytania „Mogę sobie tylko wyobrazić; paradoks ujawnianych i ukrytych zdolności pacjenta w stanie wegetatywnym”
- Prof. Iwona Sarzyńska-Długosz, Collegium Medicum Uniwersytet Mikołaja Kopernika
- „Jak badać pacjenta z ciężkimi zaburzeniami świadomości”
- Dr Marek Binder, Uniwersytet Jagielloński „Wytyczyć drogę do świadomości- współczesne osiągnięcia w zakresie diagnozy i leczenia pacjentów po ciężkich urazach mózgu”
- Prof. Andrzej Czyżewski, Politechnika Gdańska „Badanie słuchu i stanu emocjonalnego osób w śpiączce na podstawie analizy fal mózgowych”
- Prof. Włodzisław Duch UMK Toruń, Prof. Magdalena Hagner- Derengowska, Bydgoska Szkoła Wyższa „Konsultant Wojewódzki d/s rehabilitacji, „Rehabilitacja pacjentów z zaburzeniami świadomości”
- Dr Anna Wójcik-Krzemień Uniwersytet Jagielloński „Nie wylać dziecka z kąpielą”- o trudności różnicowania chorych w stanie wegetatywnym i chorych z zespołem zamknięcia. Studium przypadku.
- Dr Joanna Strzemecka Poznańska Szkoła Wyższa Biała Podlaska „Porównanie stężenia wybranych cytokin w surowicy krwi pacjentów z zaburzeniami świadomości po ostrym uszkodzeniu mózgu, pacjentów wybudzonych z tego stanu i osób zdrowych”
- Dr Bibiana Bałaj, Uniwersytet Mikołaja Kopernika „Metody, narzędzia i formy komunikacji osób z niepełnosprawnością ruchową.”
- Dr Jacek Matulewski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika „Rozwój narzędzi komunikacyjnych wykorzystujących interakcję wzrokową.”
- Dr Michał Joachimiak, Uniwersytet Mikołaja Kopernika „Rehabilitacja czynności ruchowych z zastosowaniem Wirtualnej Rzeczywistości.”

- Mgr Szymon Murawski, mgr Anna Betlejewska, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Fundacji „Światło” Toruń, „Oculus jako forma stymulacji pacjentów w różnych stanach świadomości

WARUNKI UCZESTNICTWA W KONFERENCJI:

Zgłoszenia do 25 sierpnia 2017r. /karta zgłoszenia w załączeniu/

- drogą elektroniczną: fundacja@swiatlo.org

- listownie: ul. Grunwaldzka 64 87-100 Toruń

- fax. (56) 651- 12-17

Odpłatność uczestników 250,00 zł (bez zakwaterowania), Osoby pracujące w opiece zdrowotnej 200,00 zł (bez zakwaterowania), Studenci, rodziny pacjentów 100,00 zł (bez zakwaterowania), Dokonywanie wpłat do końca 25 sierpnia 2017 r., Wpłata na konto: Fundacja „Światło”, PeKaO S.A. I O/Toruń nr 34 1240 4009 1111 0000 4490 9943

Z nazwiskiem osoby wpłacającej i dopiskiem KONFERENCJA 2017

Zakwaterowanie Hotel Filmar, Toruń ul. Grudziądzka 45 tel. 56 669 48 00, Możliwość rezerwacji noclegu przez Fundację lub osobiście, W przypadku pośredniczenia Fundacji w rezerwacji noclegu prosimy o kontakt mailowy.

8-9 wrzesień 2017 r. III Konferencja Onkologiczno-Paliatywna im. ks. E. Dutkiewicza SAC

Fundacja Hospicyjna zaprasza na kolejną edycję Konferencji Onkologiczno-Paliatywnej im. ks. E. Dutkiewicza SAC w Gdańsku, tym razem pod hasłem: „Opieka zintegrowana-hospicyjne drogowskazy”, która odbędzie się w dniach 8-9 września 2017 r. Tegoroczne wydarzenie w sposób szczególny dedykowane będzie współtwórcy polskiego ruchu hospicyjnego ks. Eugeniuszowi Dutkiewiczowi, którego 15. rocznica śmierci przypada we wrześniu. Dwudniowe spotkanie stanie się więc okazją do refleksji nad dotychczasowym rozwojem ruchu paliatywno-hospicyjnego w Polsce i bogactwem jego doświadczeń, a jednocześnie do dyskusji o współczesnej sytuacji i stojących przed nami wyzwaniach. Takiemu twórczemu połączeniu historii z teraźniejszością i przyszłością będzie z pewnością sprzyjała atmosfera Europejskiego Centrum Solidarności - miejsca, w którym konferencja zostanie zorganizowana. Szczegółowy program oraz rejestracja na stronie: <http://www.konferencja-dutkiewicza.pl/>

Program:

Dzień 1 (8 września 2017)

9.00 – 11.45: WARSZTATY

1. Wyzwania zespołu medycznego w zakresie wsparcia emocjonalnego rodzin osób chorych:

Agnieszka Paczkowska

2. Jak efektywnie zarządzać swoimi emocjami i wpływać na emocje innych ludzi? Czy musimy reagować jak szympan?: dr Mariola Kosowicz

3. Praktyczne podejście do wsparcia żywieniowego w opiece paliatywnej: lek. med. Jacek Januszczuk

4. Nowoczesne leczenie ran: mgr Aleksandra Sukalowska

5. Wolontariat w zespołach opieki paliatywno-hospicyjnej. Warsztat dla koordynatorów wolontariatu: dr Anna Janowicz

08.00 – 12.00: Rejestracja uczestników konferencji

12.00 – 12.20: **Rozpoczęcie konferencji**

12.20 – 13.00: Wykład inauguracyjny: Od wspólnot wolontariuszy inspirowanych "salvifici doloris" do kluczowej roli opieki paliatywno-hospicyjnej w tworzeniu compassionate communities w środowiskach lokalnych: ks. dr hab. Piotr Krakowiak SAC

13.00 – 13.30: Wręczenie Nagród im. Ks. Dutkiewicza SAC

13.30 – 15.30: I SESJA: OPIEKA PALIATYWNA – WYZWANIA I MOŻLIWOŚCI

13.30 – 13.50: Zrozumieć „mowę” człowieka cierpiącego: prof. Krystyna de Walden-Gałuszko
13.50 – 14.10: Duchowość i medycyna - współpraca dla skutecznej terapii: dr hab. Małgorzata Krajnik
14.10 – 14.30: Oświadczenie woli – jak uszanować wolność decyzyjną chorego: dr hab. Piotr Aszyk SJ
14.30 – 15.30: Przerwa na lunch
15.30 – 16.30: II SESJA: IDEE A REALIA WSPÓŁCZESNEJ OPIEKI PALIATYWNEJ
15.30 – 15.50: Zespół hospicyjny – płaszczyzny współpracy: dr Aleksandra Modlińska
15.50 – 16.10: Hospicyjna edukacja społeczna – na co dziś kierować uwagę: dr Anna Janowicz
16.10 – 16.30: Wsparcie rodziny chorego: dr Barbara Sikora
16.30 – 17.00: Dyskusja
18.00 – 19.00: Uroczysta msza święta
20.30 – 01.00: Kolacja
Dzień 2 (9 września 2017)
9.00 – 10.10 I SESJA: PRZYPADKI Z ŻYCIA WZIĘTE
10.10 – 11.00 II SESJA: WSPÓŁPRACA RÓŻNYCH SPECJALNOŚCI MEDYCZNYCH Z OPIEKĄ PALIATYWNĄ (cz.1)
10.10 – 10.30: Postępowanie w duszności u chorego na zaawansowaną POChP: dr Iwona Damps-Konstańska
10.30 – 10.50: Ból, dializa otrzewnowa i hemodializa: prof. dr hab. Monika Lichodziejewska-Niemierko
10.50 – 11.10: Rola fizjoterapii w opiece paliatywnej: dr Agnieszka Wójcik
11.10 – 11.30: Przerwa na kawę
11.30 – 12.30 III SESJA: LECZENIE BÓLU U PACJENTÓW Z CHOROBYMI PRZEWLEKŁYMI
11.30 – 11.50: Możliwości leczenia działań ubocznych nowoczesnych terapii onkologicznych: (w trakcie potwierdzania)
11.50 – 12.10: A novel overview of breakthrough cancer pain guidelines: (w trakcie potwierdzania)
12.10 – 12.30: Stosowanie silnych opioidów w chorych z bólem nienowotworowym: lek. Andrzej Gryncewicz
12.30 – 12.40: Dyskusja
12.40 – 13.30: Przerwa na lunch
13.30 – 14.40 SESJA IV: SYTUACJE SZCZEGÓLNE W OPIECE PALIATYWNEJ
13.30 – 13.50: Przewidywanie czasu przeżycia - kontrowersje: dr Tomasz Buss
13.50 – 14.10: Dorosły, ale dziecko – hospicjum dla dorosłych czy hospicjum dla dzieci?: lek. Katarzyna Żak-Jasińska
14.10 – 14.30: Protokół PiCASSo (Palliative Care Assessment of Symptoms in Sonography) w ocenie wybranych objawów klinicznych czyli spojrzenie na problem od środka dzięki ultrasonografii: dr Jakub Wiśniewski
14.30 – 14.40: Dyskusja
14.40 – 14.50: Przerwa
14.50 – 16.00 SESJA V: WSPÓŁPRACA RÓŻNYCH SPECJALNOŚCI MEDYCZNYCH Z OPIEKĄ PALIATYWNĄ (cz.2)
14.50 – 15.10: Opieka paliatywna w skrajnej niewydolności krążenia: prof. dr hab. Marcin Gruchała

15.10 – 15.30: Skuteczność leczenia chorych z niedrożnością przewodu pokarmowego kierowanych do hospicjum

z punktu widzenia chirurga: prof. dr hab. Wiesław Kruszewski

15.30 – 15.50: Wodobrzusze u pacjentów z chorobą nowotworową oczami ginekologa: dr Maciej Stukan

15.50 – 16.00: Dyskusja

16.00: Zakończenie konferencji

16.30 – 17.30 Zwiedzanie wystawy stałej w Europejskim Centrum Solidarności (dla chętnych)

17.00 – 18.00: Wizyta w Hospicjum im. Ks. E. Dutkiewicza SAC (dla chętnych)

8-10 września 2017 r. XI JESIENNE WARSZTATY SZKOLENIOWE

DLA PIELEŃNIAREK OPIEKI PALIATYWNEJ w Ośrodku Wypoczynkowym

„Jowisz”, ul. Spacerowa 6, 46-045 Turawa, <http://owjowisz.pl/o-nas/>

TEMATYKA WARSZTATÓW

1. Farmakoterapia i różne drogi podawania leków w opiece paliatywnej.

2. Ból przewlekły u chorych na nowotwory i inne choroby przewlekłe.

3. Leczenie ran nowotworowych i odleżyn.

4. Żywnienie i nawadnianie w opiece paliatywnej.

5. Problemy zawodowe pielęgniarek opieki paliatywnej- jak zadbać o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne.

Podczas spotkania pragniemy również dzielić się doświadczeniami, nawiązywać nowe kontakty zawodowe oraz miło spędzić czas we wspólnym gronie.

Warunkiem udziału w warsztatach w dniach 8-10.09.2017r. jest wypełnienie i przesłanie [formularza zgłoszenia](#) wraz z dowodem wpłaty na adres e-mail: biuro@ptpop.pl lub fax 34 3605491 z dopiskiem: „WARSZTATY 2017”

Ostateczny termin zgłaszania uczestnictwa mija 15 sierpnia 2017r.

Organizator nie przewiduje zwrotu kosztów w przypadku rezygnacji po 15.08.2017r.

Z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc decyduje kolejność zgłoszeń.

Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość wprowadzenia niewielkich zmian w programie.

Opłaty za warsztaty:

280 zł dla członków PTPOP, opłacających regularnie składki członkowskie;

330 zł dla pozostałych uczestników.

Opłata obejmuje:

Udział w warsztatach, materiały szkoleniowe, 2 noclegi z posiłkami zgodnie z programem, serwis kawowy podczas warsztatów, certyfikat, zwiedzanie okolicznych atrakcji przyrody i zabytków w zależności od pogody. Wpłaty za uczestnictwo należy wносить na konto:

Polskie Towarzystwo Pielęgniarstwa Opieki Paliatywnej,

42-202 Częstochowa, ul. Krakowska 45a,

PeKaO SA 62 1240 1213 1111 0010 1277 1960

z dopiskiem: „WARSZTATY 2017” oraz imieniem i nazwiskiem uczestnika.

15-17 września 2017 r. Konferencja Ogólnopolskiego Forum Pediatricznej

Opieki Paliatywnej w Kazimierzu Dolnym z okazji 10-lecia Ogólnopolskiego Forum Pediatricznej Opieki Paliatywnej, 20-lecia Lubelskiego Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia

[Roboczy program konferencji](#) na stronie Forum www.ofpop.pl

5 październik 2017 Ogólnopolska Konferencja Patriota, Społecznik, Artysta - Święty Brat Albert Chmielowski Patron roku 2017

Patronat Honorowy Pan Marek Kuchciński Marszałek Sejmu RP oraz Ksiądz Kardynał Kazimierz Nycz Ordynariusz Archidiecezji Warszawskiej

Miejsce Konferencji: Sejm RP, Warszawa ; ul. Wiejska 1/3, Sala Kolumnowa

Termin Konferencji: 5.10.2017. ; godz. 15.00 – 18.00

PROGRAM :

godz. 14.30 Rejestracja uczestników

godz. 15.00 Przywitanie gości – poseł Joanna Fabisiak

Wprowadzenie do konferencji – ksiądz Władysław Duda

godz. 15.10 Słowo okolicznościowe Patronów Honorowych konferencji

godz. 15.30 Wykłady:

* „Praca codzienna z obowiązków stanu wynikająca może mieć wartość modlitwy, cnoty i przykładu” - rozumienie patriotyzmu św. Brata Alberta Ks. Jabłonka

* „Powinno się być dobrym jak chleb” – rewolucyjne pojmowanie miłości bliźniego przez św. Brata Alberta JE Ks. Bp Grzegorz Ryś

* „Rozbić naczynie, zapach się rozejdzie” - sztuka w służbie bliźniemu św. Brata Alberta JE Ks. Bp Michał Janocha

godz. 17.30 Dyskusja

godz. 18.00 Zamknięcie konferencji

Przejazd uczestników Konferencji – Duchowość Hospicyjna, do ośrodka konferencyjno-rekolekcyjnego DOBRE MIEJSCE w Lasku bielańskim

godz. 19.00 Kolacja, godz. 20.00 Msza św., godz. 21.00 Wieczór Jazzowy w podziemiach Kościoła Kamedułów w Lasku bielańskim.

6 – 7. 10. 2017 r. KONFERENCJA : DUCHOWOŚĆ HOSPICYJNA

HONOROWY PATRONAT : KS. KARDYNAŁ KAZIMIERZ NYCZ.

TERMIN : 6 – 7. 10. 2017 r.

MIEJSCE: Ośrodek rekolekcyjny Archidiecezji Warszawskiej „DOBRE MIEJSCE” przy UKSW, w Lasku bielańskim ; ul. Dewajtis 3. Warszawa.

PROGRAM KONFERENCJI:

Piątek , dn. 7.10.2017

godz. 8,00 śniadanie

godz. 9,00 OTWARCIE KONFERENCJI

SESJA I : STRONY INTEGRALNEJ HIGIENY UMYŚLU c. d.

PRELEGENT : Ks. Dr Jacek Prusak S.J.

godz. 9,15 Konferencja I

godz. 10,00 Konferencja II

godz. 10,45 Przerwa – kawa/herbata

godz. 11,00 Dyskusja

godz. 12,00 Msza św.

godz. 13,15 Obiad

SESJA II : KONTEMPLACYJNY STYL ŻYCIA

PRELEGENT : Ks. Dr Jacek Poznański S.J.

godz. 15,00 Konferencja I

godz. 15,30 Ćwiczenia duchowe

godz. 16,00 Przerwa - kawa/herbata

godz. 16,30 Konferencja II

godz. 17,00 Ćwiczenia duchowe

godz. 17,30 Pytania i odpowiedzi

godz. 18,00 Kolacja
godz. 19,00 Spotkanie z Krzysztofem Zanussim – reżyserem filmu zrealizowanego na podstawie dramatu Karola Wojtyły „BRAT NASZEGO BOGA „,
godz. 20,00 Projekcja filmu „BRAT NASZEGO BOGA „,
Sobota , dn. 7. 10. 2017 r.
godz. 8,00 Śniadanie
SESJA III : NADZIEJA WOŁA GŁOŚNIEJ NIŻ LĘK
: Ks. Prof. Marek Starowieyski „Śmierć w pierwszych wiekach chrześcijaństwa”
godz. 9,00 Konferencja Ks. Prof. Marek Starowieyski „Śmierć w pierwszych wiekach chrześcijaństwa”
godz. 10,00 Przerwa – kawa/herbata
godz. 10,30 Spotkanie z dr Zbigniewem Żyliczem – Opieka hospicyjna w krajach Europy Zachodniej
godz. 12,00 Msza św.
godz. 13,15 Obiad i zakończenie KONFERENCJI.

IX OGÓLNOPOLSKĄ KONFERENCJĘ WOLONTARIATU HOSPICYJNEGO „IDŹCIE I GŁOŚCIE”

Hospicjum Królowej Apostołów zaprasza na X Ogólnopolską Konferencję Wolontariatu Hospicyjnego 6 – 8 października 2017 roku do Radomia. Konferencja odbędzie się w WSB bp. Jana Chrapka. Ksiądz Marek Kujawski wraz z Wolontariuszami Hospicjum Królowej Apostołów gorąco zapraszają.

PIĄTEK 6.X.2017

Do g. 18.00 - przyjazd, instalacja Uczestników Radom, ul. Kolejowa 22

Kaplica kościoła Królowej Apostołów ul. Młodzianowska 124

Godz. 19.30 - Wiara w Jezusa Chrystusa nie będąca teorią lecz życiem.

Zadania Kościoła według ostatniego nakazu Jezusa do uczniów w ujęciu Synoptyków (Mt 28,16-20; Mk 16, 15-18; Łk 24,44-49).

ks. dr Jacek Kucharski KUL JP Lublin, WSD Radom, IT – Lwów / Ukraina /

Godz. 20.00 - Nabożeństwo pokutne Alumni WSD Radom

adoracja Najświętszego Sakramentu - sakrament pojednania

Godz. 21.00 - Msza św. w intencji uczestników konferencji i hospicyjnych Wolontariuszy przewodniczy ordynariusz radomski ks. bp Henryk Tomasik

SOBOTA 7.X.2017

Godz. 07.15 - Msza św. w intencji uczestników konferencji aula WSB Radom

Godz. 08.45 - Rozpoczęcie Konferencji ks. Marek Kujawski SAC

Godz. 09.00 - Etyka czci dla życia w hospicjum dr Bogusław Stelcer UM Poznań

Godz. 09.20 - Otwarcie duchowe na chorego a zawód lekarza – narracje lekarzy
dr Beata Antoszevska UWM Olsztyn

Godz. 09.40 - Bezradność i zaradność w opiece nad nieuleczalnie chorym dzieckiem
ks. dr Grzegorz Godawa Uniwersytet Papieski Jana Pawła II Kraków

Godz. 10.00 - Jak rozmawiać z dzieckiem o śmierci dr hab. Józef Binnebesel UMK Toruń

Godz. 10.40 - Dobra Nowina w formacji duchowej wolontariatu prof. dr hab. Krzysztof Leśniewski KUL Lublin

Godz. 11.30 - „Idźcie i głoscie” w posłudze hospicyjnej prof. dr hab. o. Jacek Salij UKSW

Godz. 11.50 - O godności w chorobie prof. dr hab. n. med. Krystyna de Walden - Gałuszko GUM Gdańsk

Godz. 11.50 - Dziecięce poczucie cierpienia, choroby, śmierci dr hab. n. med. Zbigniew

Bohdan GUM Gdańsk

Godz. 13.30 - O seniorach w hospicjum prof. dr hab. n. med. Krzysztof Bielecki Warszawa

Godz. 13.50 - Problemy ortopedyczne u chorych w hospicjum prof. dr hab. n. med. Edward Warda UM Lublin

Godz. 14.10 - Rola wolontariuszy w hospicjum dr hab. n. med. Wojciech Leppert UM Poznań

Godz.14.30 - Motywy podjęcia posługi w hospicjum dr Marta Szeliga UJ Kraków

Godz.14.50 - S. Faustyna DZ + KOR przerwa kawowa

Godz.15.40 - Trudne sytuacje w posłudze wolontariusza hospicyjnego dr Ilona Kuźmicz UJ Kraków

Godz. 16.00 - Żałoba jako doświadczenie bólu wszechogarniającego dr Jolanta Grabowska-Markowska Hospicjum Cordis Katowice

Godz. 16.30 - Miłosierni w niemiłosiernym świecie dr Andrzej Guzowski, prof. dr hab. n. med. Elżbieta Krajewska Kułak UM Białystok

Godz. 16.50 - Posłańcy Bożego Miłosierdzia dr Robert Wiraszka RCO Radom

Godz. 17.10 - Posługa wolontariuszy domowego Hospicjum Królowej Apostołów z Radomia w oczach podopiecznych i ich bliskich – świadectwa

Godz. 17.50 - To, czego nie widać na co dzień - o wsparciu administracyjnym w hospicjum mgr Alina Wawrzyniak Hospicjum Proroka Eliasza Nowa Wola

Godz. 20.00 - KONCERT - Antonina Krzysztoń i RADOM NOCĄ NIEDZIELA 8.X.2017

Godz. 08.00 - Śniadanie

Godz. 08.40 - Uczynki miłosierdzia w perspektywie posługi hospicyjnej ks. prof. dr hab. Waldemar Chrostowski UKSW Warszawa

Godz. 09.00 - Jakość społecznego zaangażowania Polaków prof. dr hab. Barbara Kromolicka US Szczecin

Godz. 09.20 - Posługa hospicyjna miejscem głoszenia ewangelii życia ks. dr Jarosław Wojtkun WSD Radom

Godz. 09.00 - Obecność księdza E. Dutkiewicza SAC w życiu wolontariuszy hospicyjnych dr Anna Byrczek HSK Bielsko-Biała

Godz. 10.00 - Wartość życia – hospicjum perinatalne prof. dr hab. n. med. Bogdan Chazan Warszawa

Godz. 10.50 - Z doświadczenia lekarza hospicyjnego dr Jerzy Jarosz FWHO Warszawa

Godz. 11.10 - Decyzje u kresu życia dr Teresa Weber Collegium Medicum UJ Kraków

Godz. 11.30 - Idea apostołstwa świeckich realizowana przez wolontariat hospicyjny ks. dr Zenon Hanas SAC UKSW Warszawa

Godz.11.50 - Najbliższa przyszłość Ogólnopolskiego Forum Hospicjów Polskich dr Jolanta Stokłosa FHP

Godz. 12.20 - Msza św. przewodniczy ks. dr Zenon Hanas SAC Warszaw

BŁOGOSŁAWIENSTWO UCZESTNIKÓW KONFERENCJI

X Jubileuszowa konferencja edukacyjna czasopisma "Medycyna Paliatywna w Praktyce",

13–14 października 2017 roku w Gdańsk

Komitet Organizacyjny ma zaszczyt i przyjemność zaprosić do uczestnictwa X Jubileuszowej konferencji edukacyjnej czasopisma "Medycyna Paliatywna w Praktyce", która odbędzie się 13–14 października 2017 roku w Gdańsku. Jubileuszowy charakter konferencji podkreśli udział znanych ekspertów w dziedzinie medycyny paliatywnej z kraju i zagranicy oraz wykłady prowadzone przez zaproszone autorytety reprezentujące inne specjalizacje.

W imieniu Komitetu Naukowego zwracamy się z uprzejmą prośbą o nadsyłanie propozycji interesujących opisów przypadków i doniesień naukowych (oryginalnych oraz poglądowych) do 10 września 2017 roku. Wszystkie osoby, które zgłoszą pracę, zostaną zwolnione z opłaty konferencyjnej. Prace należy zgłaszać do recenzji za pośrednictwem systemu rejestracyjnego, który jest dostępny na stronie internetowej www.paliatywna.viamedica.pl

Kontakt: paliatywna@viamedica.pl

VM Media Sp. z o.o. VM Group Sp.k. ul. Świętokrzyska 73, 80–180 Gdańsk

tel.: 58 320 94 94, faks: 58 320 94 60, e-mail: sok@viamedica.pl, www.viamedica.pl

III edycja konferencji naukowej „Opieka Paliatywna i Hospicyjna – medycyna, humanizm, wolontariat”

17 października 2017 roku odbędzie się kolejna III edycja konferencji naukowej „Opieka Paliatywna i Hospicyjna – medycyna, humanizm, wolontariat” organizatorem konferencji jest Uniwersytet Jagielloński przy współudziale TPCh Hospicjum im. św. Łazarza. Konferencja odbędzie się w Auditorium Maximum UJ przy ul. Krupniczej w Krakowie.

Organizatorzy zapraszają wszystkich zainteresowanych studentów Uczelni Krakowskich, w szczególności studiów lekarskich, pielęgniarstwa, socjologicznych, psychologicznych i komunikacji społecznej, jak również pracowników socjalnych, a także pracowników domów opieki społecznej i zakładów opiekuńczo – leczniczych oraz hospicjów z całej Polski. Tematy wykładów i warsztatów będą dotyczyły problemów związanych z trudnymi rozmowami z umierającymi oraz ich opiekunami. Więcej informacji w lipcu 2017

Patronat honorowy: Arcybiskup Marek Jędraszewski, Minister Zdrowia, JM Rektor UJ, Rektor CM UJ, Wojewoda Małopolski, Narodowy Fundusz Zdrowia.

Patronat medialny: Radio Kraków, TVP Kraków

Termin – 17 października 2017 (wtorek)

Miejsce - Auditorium Maximum UJ, ul. Krupnicza w Krakowie

Adresaci:

- CM UJ wszystkie wydziały, UJ-psychologia, socjologia, filozofia, WZiKS
- lekarze, pielęgniarki, wolontariusze, psychologowie, socjologowie, studenci, pracownicy socjalni, księża, zakonnicy,
- przedstawiciele hospicjów i zakładów opieki paliatywnej
- otwarte dla wszystkich.

Aspekty tematyczne: humanizm - filozofia, medycyna, psychologia, socjologia, prawo

Cel:

- przekazanie wiedzy o komunikowaniu z uwzględnieniem wartości przekazu, jej granic i etyki oraz języka, form przekazu, treści, interakcji, świadomości przekazu i odbioru, prowadzenia dialogu i rozmowy,
- poznanie wiedzy o obowiązujących zasadach prawa medycznego w prowadzeniu komunikacji oraz , ograniczeniach z niego wynikających w komunikacji.

Punkty za udział w konferencji dla lekarzy i pielęgniarek.

RAMOWY PROGRAM KONFERENCJI

9.00 – 9.30 Powitania i wprowadzenie

JM Rektor UJ prof. Wojciech Nowak, Rektor CM UJ prof. Tomasz Grodzicki, Minister Zdrowia, Wojewoda Małopolski, Prezes TPCh Hospicjum w Krakowie

9.30 – 10.15 Wykład inauguracyjny - Prof. Nęcki - Język i komunikacja

10.15 – 11.45 Sesja I Komunikacja z chorym - prowadzenie Prof. dr hab. Krystyna de Walden Gałuszko

- Prof. dr hab. Krystyna de Walden Gałuszko – "Trudne rozmowy" 30 minut
- Ks. Adam Trzaska „Rozmowy kapelana z chorym”
- Prof. Małgorzata Krajnik – Czy rozmowa o nadziei i o przygotowaniu do „najgorszego” ma być prowadzona tylko przez kapelana ?

Przerwa

12.10 – 13.50 Sesja II Komunikacja z rodziną pacjenta - prowadzenie prof. dr hab. Tomasz Grodzicki

- Prawo chorego do prawdy medycznej – prawnik
- Prof. Bogdan de Barbaro – „Rozmowa z rodziną pacjenta”
- Dr n.med. Tomasz Grądalski – Kontakt z lekarzem w oczach rodziny chorego
- Prof. dr hab.med. Tomasz Grodzicki – Komunikacja z rodziną chorego bez kontaktu.

13.50 - 14.10 przerwa

14.10 – 15.10 Sesja wykładowa III

Wykład i podsumowanie - Prof. Maria Flis – „Oswajanie śmierci własnej”

godz. 15.15 – 17.00 – Spotkanie przedstawicieli zarządów stowarzyszeń hospicyjnych z Konsultantem Wojewódzkim dr med. Iwoną Filipczak-Bryniarską

godz. 15.10 – 16.40 Warsztaty prowadzone równolegle w małych grupach - uczestnicy: studenci z kół naukowych CMUJ i Zakładów Psychologii UJ + doktoranci

Warsztat – tytuł:	Opis:	Prowadzący:
1. Jak chwytać w locie jaskółki, czyli o ukrytych zaproszeniach do trudnych rozmów z pacjentami.	Jaskółkami nazywany aluzyjne, często metaforyczne wypowiedzi pacjenta, które są sygnałami potrzeby rozmowy na ważne i trudne dla niego tematy - o śmierci, umieraniu, niepewności, lęku. Na warsztatach wskażemy jak reagować na tego typu sygnały i jak prowadzić taką rozmowę gwarantując pacjentowi poczucie bezpieczeństwa i zrozumienia.	-mgr Agnieszka Kwiecińska, Hospicjum im. św. Łazarza, Kraków; -mgr Paulina Zielińska, Centrum Onkologii Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie, Kraków; -dr n. med Magdalena Jarosz, Centrum Diagnostyki i Terapii Onkologicznej Katowice
2. Komunikacja z osobami opiekującymi się chorym u kresu.	Warsztaty będą koncentrowały się wokół osoby opiekuna – jego obaw, potrzeb i wątpliwości związanych ze sprawowaniem opieki i zbliżającą się utratą osoby bliskiej. Podczas spotkania przedstawimy, jak komunikować się we wspierający i efektywny sposób.	-mgr Natalia Czyżowska -mgr Agnieszka Karpowicz -mgr Anna Mazur, (zespół psychologów Hospicjum im. św. Łazarza w Krakowie).
3. Jak rozmawiać z dziećmi o chorobie i śmierci bliskiej osoby.	Warsztaty mają na celu przybliżenie uczestnikom w jaki sposób dzieci rozumieją i przeżywają sytuację choroby i śmierci bliskiej osoby. W trakcie zajęć skupimy się na tym, jak odpowiadać na potrzeby dzieci i wspierać je w tym okresie.	

<p>4. Komunikacja z osobami chorymi, u których występują jakościowe zaburzenia funkcji poznawczych.</p>	<p>Uczestnicy warsztatów dowiedzą się, w jaki sposób przebieg choroby może zakłócać naturalną komunikację z pacjentem w terminalnej fazie choroby nowotworowej. Zapoznają się z możliwymi zmianami w myśleniu i zachowaniu, takimi jak: zaburzenia pamięci i orientacji, pobudzenie, agresja, objawy psychotyczne czy inne dysfunkcje poznawcze. Celem warsztatów jest nauka radzenia sobie z własnymi emocjami, jak również nauka praktycznych form postępowania z chorym, u którego wystąpiły w/w problemy.</p>	<p>-mgr Elżbieta Wesołek (zespół psychologów Hospicjum im. św. Łazarza w Krakowie).</p>
---	---	---

17 – 18 listopad 2017 r. II Forum Medycyny Paliatywnej w Warszawie

Piątek 17.11.2017

8.00 rejestracja uczestników

10.00 Rozpoczęcie Konferencji

10.05 Kierunki rozwoju i finansowania opieki paliatywnej

- Sytuacja opieki paliatywnej w Polsce w 2017 roku
- Wyzwania opieki paliatywnej w 2018 roku
- Zmiany prawne mające wpływ na opiekę paliatywną
- Kwalifikacja do opieki paliatywnej – czy jesteśmy gotowi na kwalifikację zgodnie z definicją opieki paliatywnej?
- Problemy opieki paliatywnej w wybranych województwach

Prowadzący: dr n. med. Aleksandra Ciałkowska-Rysz

12.00 Kierunki rozwoju i sposoby finansowania opieki paliatywnej – II cz. z udziałem zaproszonych gości i dziennikarzy

13.45 - Indywidualizacja opieki paliatywnej. Korzyści i bariery w optymalnej opiece paliatywnej w aktualnym systemie

14.15 - Farmakoterapia bólu u chorych na nowotwór – wyzwania i nowe możliwości terapeutyczne

16.00 - Ból trudny do leczenia

17.00 - Objawy niepożądane terapii lekami opioidowymi

Sobota 18.11.2017

8.30 Leczenie objawów innych niż ból

9.30 Opieka paliatywna nad chorymi nieonkologicznymi – analiza przypadków

11.00 Problemy etyczne i wyzwania w medycynie paliatywnej

11.35 Wyzwania opieki pielęgniarstwa

12.15 Wykłady

13.15 Odleżyny i rany nowotworowe. Nowoczesne środki i metody leczenia

14.00 Dokumentacja medyczna w przeddzień wprowadzenia systemu elektronicznego. Stan aktualny wdrożeń. Pułapki i zagrożenia

15.20 Dyskusja i zakończenie konferencji